

Sprinkhanen en krekels in het Gooi in 2008

(voortgangsverslag)

Na terugkeer van mijn vakantie begin augustus werd ik geplaagd door een aanhoudend gebrek aan zonnig weer en andere gelegenheden om voldoende tijd in de sprinkhanen te kunnen steken. Dat duurde tot ver in september, waardoor ik niet veel meer kon doen dan de belangrijkste soorten en locaties bezoeken. Dat waren dan weer vooral de langsprietten (krekels en sabelsprinkhanen) en de zeldzamere overige soorten.

In 2008 kon ik in het voorjaar slechts op 2 dagen wat tijd besteden aan de *veldkrekels*. De weersomstandigheden waren ook toen al niet optimaal. Op de Hoorneboegse Heide kon ik alleen op 1 juni een redelijke indruk krijgen door wat steekproef-transecten af te fietsen. Hierbij werd zo'n 60% van het gebied bekeken wat 131 zingende mannetjes opleverde, waarvan er ook weer enkele in de heidestrook langs de Kolhoornseweg zaten. In het Dassenbos kon ik op dezelfde dag 22 zingende mannetjes vaststellen. Fred van Klaveren hoorde een veldkrekkel bij het Zonneheideven, later in het seizoen kon ik die zelf niet meer met zekerheid constateren.

De *stepping-stone* die 2006 was gemaakt begint helaas al weer flink dicht te groeien met Amerikaanse Vogelkers waardoor het voorlopig niet geschikt is voor deze soort. Misschien moet ik daar dan maar eens met een zaag naar toe....

Bij de Stulp zaten zeker ook weer heel wat veldkrekels, die kon ik daar goed horen toen ik daar 's nachts enkele *veenmollen* ging opnemen (die daar nog nooit eerder waren gehoord). Er zijn al enkele jaren meldingen van krekels op het nabijgelegen Nonnenland, maar toen ik daar eindelijk eens heen kon met redelijk weer, kon ik die daar zelf niet constateren. Het gebied ziet er eigenlijk ook wat te ruig voor uit. Hopelijk kan ik hier volgend seizoen eens wat eerder in het seizoen bij goed weer gaan kijken.

Ook de *heidesabelsprinkhaan* werd weer bekeken. De situatie op de Hoorneboegse Heide leek in 2008 ongewijzigd t.o.v. 2007, met schijnbaar toch lagere dichtheden dan toen ik met deze inventarisatie begon (in 2003). Ook

op de Laapersheide en het Laapersveld was de soort nog aanwezig. Bij het Hilversums Wasmeer was de soort opnieuw vrij talrijk aanwezig, in de lussen van de A27 kon ik daarentegen wederom niets meer vinden. Op de Zuiderheide was de soort weer vooral aanwezig bij 't Laer en de heideveldjes daar vlak bij. Er werd zelfs een exemplaar aangetroffen meer richting het Bluk. Ik ben benieuwd of ze daar de grote heide weten te koloniseren, deze kan zich langzaam in de goede richting gaan ontwikkelen. Op zanderij Cruysbergen werden nog maar 2 mannetjes op één van de nieuwe plekken van vorig jaar aangetroffen.

Ondanks de vondst van eindelijk ook eens een vrouwtje *sikkelsprinkhaan* in het Hilversums Wasmeer vorig jaar, kon ik in dat gebied in 2008 de soort in het geheel niet meer aantreffen, ondanks twee bezoeken bij goed weer! Wel waren weer 4 exemplaren daar vlakbij in en bij de lussen van de A27 aanwezig. Verrassend was de aanwezigheid van de soort op de Zuiderheide (omgeving Bluk) en op twee locaties op de Westerheide. Op 1 hiervan, nabij de Aardjesberg, zag Hans van Oosterhout ze voor het eerst op 6 september, waarbij ook eiliggende vrouwtjes werden waargenomen (in de brem). Op 21 september vond ik nog een zingend mannetje in het kleine heideveldje bij Zonnestraal. Op Cruysbergen daarentegen kon ik er dit jaar geen één meer aantreffen. Ze duiken dus nog steeds her en der op, zonder dat er sprake lijkt te zijn van een vaste populatie.

In 2008 was de situatie m.b.t. het *zuidelijk spitskopje* vrijwel ongewijzigd. De populatie bij "Luchtkasteel" was er nog steeds, ondanks een gedeeltelijk verlies van habitat vanwege kapwerkzaamheden, met minimaal 21 zingende mannetjes op 20 september. Ook op Cruysbergen vond ik er nog 2 op 25 september. Mogelijk zou ik er meer hebben gevonden als het een minder zon-arme zomer was geweest.

Van de *zuidelijke boomsprinkhaan* werden ook in 2008 volgens *waarneming.nl* weer enkele exemplaren in de regio aangetroffen, 2 in Bussum en 1 in Hilversum. Verder nog een mogelijke verstekeling die vanuit Utrecht per auto was aangevoerd in de Hilversumse Meent.

Ondanks de weinig zonnige zomer kon de *moerassprinkhaan* nog steeds worden aangetroffen in het Laegieskamp, het Hilversums Wasmear en in Cruysbergen. Ook werd weer een exemplaar aan de oostrand van het Naardermeer aangetroffen en zelfs een exemplaar aan de westrand van het Naardermeer. Ook bleek een populatie aanwezig bij het plasje op Monnikenberg, ten noorden van het Hilversums Wasmear. Daar was ik 3-4 jaar terug ook al eens geweest, toen zaten zij daar nog niet. Anderen zagen deze soort ook op locaties vlak bij de genoemde plaatsen, evenals langs het Oppad bij Kortenhoef (*waarneming.nl*). We kunnen dus rustig stellen dat het goed gaat met deze soort.

In 2008 verhinderde het gebrek aan zonnig weer in augustus dat ik weer naar de blauwvleugelsprinkhaan op zoek kon gaan. Maar gelukkig hadden anderen er in juli al wel naar gezocht (*waarneming.nl*). Op één van de plekken van vorige jaren werden er nog enkele gezien, maar er bleken er meer te zitten op een plek ten oosten hiervan. Op die plek had ik in beide voorgaande jaren ook gezocht, toen zaten ze er zeker nog niet. Ze blijken dus wederom vrij mobiel. Dat bleek al helemaal toen er ook nog een exemplaar op de aanpalende Westerheide werd gezien. Er lijkt dus echt weer een toekomst weggelegd voor deze soort in het Gooi!

Pas ruim na afloop van het seizoen in 2007 vernam ik dat er dat jaar *zompsprinkhanen* waren (her)ontdekt in de Suikerpot bij Kortenhoef. Daar hadden Tienieke de Groot en ik enkele jaren terug al eens naar gezocht op die plek, maar toen niet aangetroffen. Maar omdat er op dat moment net gemaaid was, is niet zeker dat ze er toen niet ook al zaten. Het is in ieder geval een mooie aanwinst voor de regio!

Wespenspin

In 2008 heb ik er van afgezien om deze soort nog verder grondig te inventariseren, dat kost gewoon teveel tijd. Ik zal vanaf nu moeten volstaan met de ingevoerde waarnemingen op *waarneming.nl* en heb de regionale waarnemers verzocht

hun waarnemingen hierop steeds in te voeren. Ik heb dat zelf ook gedaan met mijn eigen waarnemingen, als bijproduct van het sprinkhanenwerk. Het resulterende globale kaartje (zie hieronder) toont een vergelijkbaar, maar minder goed ingevuld, patroon als 2007. Wel viel me op dat er later in het seizoen nog maar betrekkelijk weinig sporen van deze soort waren te vinden in het bolwerk het Laegieskamp (Koeienmeent). Misschien een gevolg van de natte en sombere zomer? In de spoorwegdriehoek in hartje Hilversum was de soort trouwens nog steeds aanwezig.

Verdere informatie

Voor verdere informatie kijk op mijn site www.vleer.tk (let niet op de advertenties...). Hier staat meer over leefwijze, historie, verspreidingskaartjes en foto's van de hier genoemde soorten.

Rombout de Wijs, 25-11-2008

